

به نام خدا

طرح درس شیمی مواد غذایی – گروه تغذیه

۱- اطلاعات عمومی

نام درس: شیمی مواد غذایی
مدرس: فرزاد کریم پور
فراگیران: دانشجویان کارشناسی علوم تغذیه
محل تدریس: دانشکده بهداشت و علوم تغذیه
نوع و تعداد واحد: نظری ۲ واحد - نظری ۱ واحد علمی - جمع ۳ واحد

۲- مقدمه:

در این درس سعی می گردد بررسی و بحث درباره ساختارهای غذا، ترکیبات و تغییر ترکیبات آن در اثر فرایند صورت گیرد.

۳- هدف کلی :

هدف کلی این درس، آشنایی دانشجویان با اجزا تشکیل دهنده غذا، واکنش های این ترکیبات تغییرات شیمیایی حاصله و علل آن و برخی رفتار آنها همچنین تاثیر آن بر تغذیه انسانها است.

۴- اهداف ویژه

دانشجو پس از گذراندن این درس باید بتواند:

- ۱- تاریخچه و سیر تکاملی، ضرورت و ارتباط شیمی مواد غذایی با تغذیه
- ۲- اجزا تشکیل دهنده غذا و اهمیت آن در مواد غذایی را بیان نماید.
- ۳- انواع آب، فعالیت آبی و رابطه آنها با فساد در مواد غذایی را توضیح دهد.
- ۴- لیپیدها، منابع آنها، ویژگی ها و آزمونهای مرتبط با کیفیت آنها را توضیح دهد.
- ۵- پروتئین ها، منابع آنها، ویژگی ها و انواع اسیدهای آمینه را توضیح دهد.
- ۶- پروتئین ها، منابع آنها، ویژگی ها و انواع اسیدهای آمینه ونحوه محاسبه میزان پروتئین را توضیح دهد
- ۷- کربوهیدراتها، انواع و منابع آنها، ویژگی ها و آزمونهای مرتبط با کیفیت آنها را توضیح دهد.
- ۸- کلیات مرتبط با افزودنیهای مواد غذایی و طبقه بندی و ویژگیهای آنها را بداند.
- ۹- رنگها انواع آن را در غذا و تغذیه بدانند.
- ۱۰- طعم ها و انواع طعم و تاثیرات آن بر غذا و تغذیه را بدانند.

۵- استراتژی آموزشی:

- ۱- سخنرانی و بحث های مشارکتی
- ۲- پرسش و پاسخ
- ۳- گرفتن کوئیز
- ۴- نمایش اسلاید

۶- وسایل سمعی و بصری:

۷- روش ارزشیابی

– پرسش و پاسخهای کلاس (فعالتهای کلاسی)

– خلاقیت های پیشنهادی

– امتحان میان ترم

– امتحان پایان ترم

۸- منابع اصلی درس:

Principle of food chemistry(Deman)

Food chemistry(Belit)

The chemical analysis of food(Pearson)

شیمی مواد غذایی دکتر فاطمی

مقالات جدید در شیمی مواد غذایی

۹- جدول زمانبندی:

شماره جلسه	مطلب
۱	تعریف مبانی شیمی مواد غذایی، تاریخچه و اهمیت آن
۲	انواع آب و نقش آن در فساد مواد غذایی
۳	شیمی لیپیدها، اهمیت، طبقه بندی و کاربرد آنها
۴	انواع اسیدهای چرب و تری گلیسریدها، نقش و کاربرد آنها در مواد غذایی
۵	ویژگی های فیزیکی و شیمیایی چربیها مثل هیدرولیز، صابونی شدن، هالوژناسیون
۶	هیدرژناسیون و معایب آن، اکسیداسیون چربیها
۷	انواع رنسدیتی و روشهای جلوگیری از آن
۸	آنالیز لیپیدها و ضرورت انجام آنها، تفاوت موم ها و چربیهای خنثی
۹	کربوهیدراتها و ویژگیهای ساختاری و تغذیه ای آنها
۱۰	طبقه بندی کربوهیدراتها و انواع مونوساکاریدها
۱۱	دی ساکاریدها و پلی ساکاریدها و ویژگیهای آنها
۱۲	پروتئینها، طبقه بندی آنها و انواع اسیدهای آمینه
۱۳	رنگها

افزودنیهای مواد غذایی	۱۴
طعم ها	۱۵
مروری بر سایت‌های CODEX, FAO, WHO	۱۶

شیمی مواد غذایی عملی

نحوه نمونه برداری از مواد غذایی
روش های متداول تجزیه مواد غذایی شامل اندازه گیری رطوبت ،
خاکستر،
پروتئین ،
چربی،بروش سوکسله ،ژربر
اسیدیته و
pH
اندازه گیری برخی فلزات
اندازه گیری فیبر